

ALBINA.

Ess de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cola intraga, candu numai diumetate, adica dupa momentulu impregiurailoru.

Pretulu de prenumeratiune:

<i>pentru Austria:</i>	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
„ diumetate de anu	4 „ „ „
„ patriaru	2 „ „ „
<i>pentru Romani'a si strainetate:</i>	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
„ diumetate de anu	8 „ „ „
„ patriaru „ „	4 „ „ „

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: **Josefstadt, Lange gasse Nr. 43**, unde suntu a se adresá si corespundintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30cr. pentru una data, se antecipa.

Viena 1/13 augustu 1867.

Delegatiunile celoru doue diumetati de imperiu, a Cislaitaniei si Translaitaniei lucra necontentitu, candu fie care desclinitu, candu intrunindu-se amandoue. Catu au naintatu in lucrarile lor, acést'a nu se scie caci tote decurgu in secretu, si acestu secretu se pastréza forte, in tocm'a casí anu planulu lui Benedek, care inca erá secretu, in catu numai Prusii i luara folosulu. —

Cestiunea aliantieloru e la ordinea dilei. Ansa dede caletori'a proieptata de Imperatulu Napoleone catra Salzburg. Dfariestic'a nemtiesca si-da tota ustanéla a face pe Austri'a se créda ca pentru imperati'a acést'a unu resbelu nu póte fi salutariu, deci neci alianti'a, caci acést'a conduce si are in vedere resboiulu. Noi consentimu deplinu candu cautamu la finantiele imperiului, — si marturimu ca Austriei i trebuesce pace din multe puncte de vedere, dar desclinitu pentru celu finantialu. Daca inse Austri'a va avé lipsa de pace, nesmintitu ca totu asié are si Germani'a, a careia confederatiune nordica inca nu e consolidata, si numai dupa acést'a consolidare va poté procede in complinirea unitatei nationale nemtiesci, — si noi de ací ni splicamu zelulu aceforu organé nemtiesci pentru pastrarea pacii.

Alianti'a intre Franci'a si Austri'a — dupa combinatiunile nemtiloru — aru mai avé si altu efeptu forte daunatoriu pentru cultur'a si libertatea Europei intrege dar desclinitu pentru a natiunei nemtiesci, caci atins'a aliantia ar arunca pe Prusii'a in bratiile Rusiei. O aliantia franco-austriaca, carea si-are avé de urmare alianti'a prusso-rusésca, ar incinge in focu totu continentulu. — Nesmintitu ca tote acestea sunt nisce combinatiuni pre esagerate, manecandu de la o simpla visita de condorere ce Napoleone face monarcului din Austria. —

Primariulu urbei Romanu a preceptu pre bine modulu practic d'a opu-

ne separatistiloru din Moldova. Mai la vale publicamu cerculariulu indreptata catra cele lalte primarfi. Puntulu de manecare e ca daca separatistii au dreptulu de intrunire, apoi acestu dreptu lu voru fi avendu si alti cetatiani, deci primariulu carele cunosce opiniunea publica in orasiulu seu, profetiesce separatistiloru ca „se voru întorce cu multa neplacere.“ —

La fruntariile statului papale, trupelu regesci veghiéza neinctatu, temendu o erumpere a revolutiunei pe teritoriulu papale, carea ar intimpiná multa incuviintiare si la poporulu italianu din juru. Astfelu in 8 l. c. s'a tienutu la Bologna unu meetingu mare cercetatu de ambele sesse, unde dupa cuventarile unoru profesori, se otari: 1) pentru prosperitatea Italiei este neaperatu de lipsa stergerea puterii lumesci a papii. 2) Itali'a va aplaudá daca romanii vor scutura jugulu ce-i apésa. Itali'a are dreptulu a-si indepliní unitatea si a-si alege de capitala orasiulu pe care lu recomanda topografi'a si glori'a istorica. 3) Adunarea se bucura pentru despusetiunile in caus'a bunuriloru besericesci. 4) cere o multime de reforme pentru a usiorá sarcinele finantiali ale statului.

Societatea literaria din Bucuresci

e obieptu la multe discusiuni dfaristice. „Romanulu“ aduce program'a pentru primirea ce voru intimpiná membrii societatei, in capital'a Romaniei, unde — precum s'a mai spusu — spre acestu scopu s'a instituitu unu comitetu.

„Telegrafulu romanu“ luandu ansa de la cuvintele „Albinei“ ca ore nu erá mai bine a se tiené adunarea filologiloru pe teritoriu austriacu, — desfasiura acést'a parere si o intemeiéza.

Dfariiele némtio-ovreesce din Viena cari din capulu locului incepusera a latí suspitiunári, se vedu constrinse a mai reduce sentiemintele loru inimice. Le-a

silitu la acést'a reducere „Norddeutsche Allgemeine Zeitung,“ organulu dlui Bismark, care tradandu despre atins'a tema dede a se precepe apriatu ca ar fi absurditate a si presupune ca Romani'a cea de cinci milióné ar poté esserciá influentia atragatoria a supra Austriei carea numera la treidiece de milióné.

Dfariulu federalisticu din Praga „Politik,“ care s'a ocupatu purure cu a-deverata simpatia de caus'a nóstra natiunala aperandu-ne contra invinovetitoru straine si facendu cunoscutu publiculu mare pretensiunile nóstre si dreptatea ce ele contienu, precum si apesarile ce ni se facu, — asta data ratacesce vorbindu despre romanii, damu cu socotéla a fostu reu informatu in ce privesce adunarea de la Bucuresci.

„Politik“ crede ca romanii anevoia se voru marginí la cele literarie, la dechiararile de unitate natiunala casí slavii la Petrupole, ci se voru consultá si despre atare procedura necesitata de cercustantiele actuale. Mai departe ni spune ca pentru ideia daco-romanismului e o-casiunea bine venita caci tocm'a acum nemultiamirea e generala, romanii din Transilvani'a sunt nemultiamiti pentru ca li s'a luat terenulu legiloru de la Sibiu din 1863/4. Era romanii din Ungari'a sunt asidere nemultiamiti pentru ca diet'a Ungariei nu li indestulesce pretensiunile natiunali, ma comisiunea dietala in caus'a natiunitatiloru facu unu proieptu care este spaim'a poporaloru nemagiare. In fine batjocoresce pre separatistii cari voiau se se adune la Romanu.

Multiamimu de buna vointi'a ce ni aréta „Politik,“ dar noi nu cugetamu la daco-romanismu, ci tota tendinti'a nóstra e numai literaria. Intre espusetiunea etnografice a slaviloru la Petrupole si adunarea filologiloru la Bucuresci, nu este neci o asemenare. Noi amu intonatu acést'a a dese ori, si speramu, suntemu convinsi ca se va adeveri si prin portarea membriloru la acea adunare.

Slavii nu potu judeca despre romanii conchidiendu de la pusetiunea loru propria. Ei sunt in Austria 17 milione de suflete, va se dica sunt forte tari, juru imprejuru au consangeni. Acést'a poteri li daruesce loru o independintia in cugetarile si planurile politice.

De langa Morasiu (c. Cianadului) augustu.

(Pentre alegerea de ablegatu dietale in San Nicolaulu Mare.) In nr. 79 alu „Albinei“ se inscintia cumca cerculu electoralu San Nicolaulu Mare din cottulu Torontalului a devenitu in vacantia prin mórtea ablegatului Rónay. Repausatulu a fostu alesu in 1865 cu majoritate de voturi in contra candidatului nostru natiunale V. Bogdanu. Caus'a caderei nóstre atunci a fostu ca unii romanii si-au datu voturile pentru Rónay, mai vortosu comun'a Egresiului, si imputandu-li-se acést'a ni respunsera ca vreu se fie drepti si recunoscatori de binefaceri, de aceea votéza pentru Rónay caci in lips'a din anulu 1863 li-a impartitu bucate. Astfelu este romanulu nostru recunoscatoriu, dauna numai ca conceptulu de recunoscintia l'are atatu de intunecat, catu practica recunoscintia spre scaderea interesului natiunale, cum fu in casulu acést'a. Ce inima romanésca póte se fie aceea, care crede ca ea aréta recunoscintia daca nu-si implinesce detorinti'a natiunala? nu asié aretati recunoscintia la loculu, in modulu si la timpulu seu, dar virtutea amórei natiunali n'o confundati cu alte virtuti, ci puncti natiunitatei sunt de alta natura — independintia, interesele ei se fie autonóme, neinfluintiate de alte interese, fie acestea de veri ce natura.

Dar retornu la obieptulu meu. Acum dara a moritu ablegatulu Rónay, n'au la cine votisá in venitoriu pentru recunoscintia materiala, — deci in asta privintia consciinti'a li este libera, ei nu se vor mai poté scusa sub neci unu pretestu, si noi asceptamu se-i vedemu ce romani sunt dumeloru!

Alegerea e otarita pentru 17 augustu. Cunóscemu pre zelosii preoti cari in 1865 au statu pendru V. Bogdanu, sunt preutul du Sarafola, preotii din S. Nicolaulu Mare de ambele beserice romane Vine. Grozescu si Georgiu Bunei s. a. Suntemu incredintiati ca ei vor luptá si acum'a cu asemene devotamentu, si apoi v'aretá in publicitate rezultatulu intregu, ca stiunea se-si cunosca pre fiii sei pretotiane. Candidatulu are merite multe pontru stiunea si beserica recunoscute de comunu, de facoti se véda pentru acestea remuneratiune intru

FOISIÓRA.

Siedinti'a publica

a societatei junimeii studiósé de la gimnasiulu sup. rom. de Beiusiu.

Unu nuoru usiorelu se desparte. Dóue Muse, parasindu-si sferelu inalte, si-indirépta sborulu spre pamentu, cautandu-si unu picu de locu, ca se-si aradice acolo unu altariu simplu, pre langa carele se se póta aduná, cei ce li sierbescu cu ardóre, si concertandu fie-carele in stadiulu seu, se depuna cu unu sarutatu pietosu la petidrele loru buchetele castigat cu gloria. Unei-a i este numele: Poesia, celeia lalte: Melodia. Avuti'a fie-careia e nemesurata. Ambele se céta pontru loculu primu; un'a nu voiesce se-lu céda celeia lalte, si — ambele-su potentii. Este dóra cineva, carele in imbuzéla animei sale se nu fi imbracisiatu odata cu unu sarutatu, cu o lacrema dulce pre car'a amica Poesia? Si cine nu scie, cum scote Melodi'a, acést'a fica cerésca din aduncimea cea mai adunca a animei cugetele, cari jacu acolo ascunse in a-

fundimea lantrului, unde vede ochiulu, si le preface intr'o cantare armoniósa?

Este sér'a de 31 iuliu. Se lasamu, se ne duca vertegiulu multimei catra curtea dominiala, caci acolo au descinsu cele dóue Muse sublime in vestimintele lor respanditorie de mirosu; acolo si-a implantatu fie-careia stindardulu, chiamandu pre fidelii sei sub densulu, ca asié se se incépa intrecerea, lupt'a. Si cine li suntu adoratorii? Cine voru se pasiesca asemene atletiloru in faci'a multimei pre campulu deschisu, ca se castige in semnu de remuneratiune si favoru numai unu zimbetu de pre guriti'a protectoresei loru? Nescé teneri-su aceia, cari jurandu-le alipire perpetua, pótra pre frunte timbrulu nesterigibilu a credintiei loru catra densele. Toti vinu voiosi la lupta, toti incingu armele, portandu in populu loru sentiulu invingerei, caci — toti suntu Romanii . . .

Suntemu in sala. Unu locu, ce impreuna in sino tote rcerintiile pentru o intreprenderé, ca ceea ce ni stá in ante. De la intrare spre stang'a zarimu in mediloecu aradicandu-se o catetra; perdele oranduite cu gustu finu spandiura pre amandoue straparente: un'a cu inscriptiunea:

Arte, Scientia, Vigilantia, si cea lalta cu:

Amóre, Credentia, Sperantia incungiuandu icon'a nemoritoriului Vulcanu. Inse ce intompina ochiulu, aruncandu de nou o privire spre tribuna? Mai multe cruci si monuminte intocmite si asiediate un'a lunga alt'a de man'a junolui pictoru Traianu Chioreanu! Ele infacisia loculu de repausu a unui Vulcanu, Sineai, Mieu, Maioru, Lazaru, Cichindealu, Nicora, Barnuti, Panu, Muresianu, Stamati, Pumnulu si Georgiu Popa — ah! caci ei suntu radecinele cele tari si nesterpivere, din cari a resaritu tulpin'a generatiunei de facia, si de la cari dobandescu ramii cei inca fragedi, ce se stindu in diferite parti, suculu celu trebuintiosu, suculu datatoriu de vietia.

Sonuri vesele si imbarbatatorie despica de odata stratulu celu mai deapropo de aeru si ne descépta din contemplatiunea de pana ael. Acést'a este cantulu „Astadi se ne bucuramu“ intonatu de corulu celoru credintiosu Euterpei, anume: Ion. Badescu, Dem. Ghelesianu, Ales. Palieviciu, Iul. Hocmanu, Nic. Mitrofanu, Arcadiu Popianu, E. E. Manu, Stef. Redicu si Ant. Gram'a, carele cantu e menitu se sternésca in luptaci sentiuri, de cari au lipsa in ante de a se bagá la lupta; caci multor'a din onor. cititori li va fi cunoscutu, cum li vine din inceputu la atari tempulu, ca si candu s'ar misicá

pre aripe de plumbu; cum i; cuprinde o amestecatura curiosa de usiorine a mintei si de seriozitate; cum la astéla de ocaziuni se scosimba colórea celui mai barbatu, si tremura membrele celui mai detiermuritu, nu de frica, ci din nepaciintia neodihnitá.

Sonurile produse cu focu amutiescu . . . Pe catetra pasiesce unu preutu devotatu Musoloru, caruia ei se póte cití de pe frunte, din ochii cei plini de vietia, ca pótra in senulu seu mandri'a si voluptatea nespusa, de a poté fi povetiuitoriulu catra parnasu a juniloru emulatori. Gabriele Lazaru, conducatoriulu societatei desfasiura cu o usiorotate si desteritate, care i este propria in vorbire, problem'a membriloru aceleia, le comanda duratiune in staruintele loru, si le pune mai vortosu la anima curagiu, ca pasulu, ce l'au introprinsu, se li reésca cu gloria si lauda. Elu o facu acést'a, fiindu factorulu primariu la depriminderea loru cu armele spiretuarie si demustrandu in person'a sa, la ce gradu inaltu póte ajunge ore care facultate sufletésca. — „Braciulu teu plinu de potere“ esecutatu dupa acestea cu succesu stralucitu de orchestru statatoriu din membrii: I. Campianu, I. Ing'a, I. Hocmanu, Dem. Ghelesianu si Ios. Popu-Selagianu implú fantasi'a presentiloru de o inspiratiune mai inalta si li aduse sentirile

increderea romana. Noi privim la voi cu multu interesu, pentru ca noi desi numeram mai multe mii in acestu comitat, suntemu asid impartiți in cercurile de alegere, catu nu potemu recesi nicăire, de aceea ablegatii nostri sunt Dedinski si Glatz, cari necum se apore caus'a romana in dieta dar de candu sunt acolo neci si-au deschisu gur'a, — dreptacea daca nu vor apera ablegatii romani din alte locuri, noi suntemu de perire. N. Costa.

Baitia (c. Zarandu) in 5 aug. 1867.

(Ceva despre scóle.) Martor'a cea adeverata si sincera a intemparilor din lume, va se dica Istori'a, ne indreptatesce a afirmá cumca nu poterea fisica ci cea spirituala este adeverata taria a unui individ, a unei natii, a unei provincii, si apoi a unui statusu imperiu.

Deci nu va fi fara de interesu a amintí cevasi despre remedie cu acaror'a aplicare se póte procede la factie constatare a adeverului cuprinsu in principiulu mai sus memoratu; aceste remedie salutare sunt: scólele si institutelo de invetiamentu, acestea formédia bas'a existintii adeveratei tarii si a gloriei ficarui poporu séu natii.

Considerandu pusetiunea cea nu pré favoritor'e a natiiu nóstre romane de unutempu in ecce, relative cu schimbările de sisteme cele mai asiá dicendu supradictore, ar fi de doritu ca cu referintia la lupt'a ce ocupa pre toti capii natiiu se nu devina de sinesi aplicata dis'a: inter arma, musae silent: „intre arme, musele taou,“ si éta in adeveru ca prevedintia nu paresosce pe unu poporu acaruia destinu este maretu si care tinde la prosperare si progresu.

Una mica dovéda la acésta asertiune potu oferí si eu on: publicu cetitoriu, ca unulu pe carele m'a delectatu pré deplinu decurgerea unui esamenu, desi numai la o scóla populara romana.

Resultatulu imbucuratoriu alu esamenului tienutu in comun'a montana Baitia in comitatulu Zarandu in 4 augustu a. e. mi da ansa a atinge in putiene sire zelulu si staruintia invetiatiunilor de la acésta scóla cu numele Petru Iargovici, carele a doveditu in facta ca amesuratu imprejurarilor si stadiulu in care se afla scólele nóstre populare scie pro deplinu corespuende chiamarii sale. —

La acestu esamenu luara parte nu numai intelecintia romana din locu dar chiaru si din cea magiara si germana, precum si mai intregu poporulu romanu alu acestei comunitati bisceseci.

In decursulu esamenului deosebita placere a causatu ascultatorilor frumocele poezie declamate nu numai de micuti elevi dar si de fetit'e, a caror'a tonu pré placutu si pronanciare romanésca facu pro ascultatori a erunpe de repetite ori in aplause.

Inse pe catu a fostu de mare complacerea a asiste la acestu esamenu in intregu decursu seu, pré atat'a fú de neplacuta acea imprejura, ca dupa finirea esamenului, si dupa intonare poesiei nationale „Descépta-te romane,“ din partea elevilor, invetiatiunila, aci in

presentia eforiei scolare, si a poporului de fatia, nu sciu din ce cauza, si-dede demisiunea, care imprejurare se potea ceti de pe fetiele romanilor ce erau de fatia, ca nu li e bine venita.

In fine D. jurasore cotonse Georgiu Danila comisariulu din partea politica, atinse in scurte deliniaminte catu de mare este influentia scóloru asupra vietii unui poporu, cum popórale prin scóla se naltia la culmea destinatiunii lor; si din contra care e vietia si libertatea unui poporu lipsitu de scóle si institute de invetiamentu, deci dorese propasirea acestei scóle, spre laud'a romanilor din locu. —

Georgiu Bardosi jun.

Romania.

D. Constantin Hurmuzachi trimise diariulu „Romanulu“ unu telegramu cu datulu: Romanu 6 aug. in care se dice ca scopulu congresului den numitulu orasiu este subscrierea unui procesu verbalu prin care senatorii si deputatii moldoveni voiescu se se oblege a nu merge la Bucuresti, cu alte cuvinte a impedece funtiunea corporiloru legelative pana ce nu se vor indestul dorintiele Moldovei; acésta a spus'o la Iasi deputatulu N. Rosnovanu in presintia mai multor persoane.

In „Gazeta de Iasi“ „Natiunea romana“ „Trompeta Carpatilor“ scl. se debate cestiunea cu multu interesu. Separatistii inca au prinsu pencele a se apera ca nu vor atacu supra constitutiunii, ci folosescu numai dreptulu de adunari prevediutu in legi. Asiá este ca ei potu provocá in catva la litera legiloru, dar nu si la intentiunea si aplicatiunea loru logica.

Caus'a n'are defelu o fatia atatu de amenintatiore precum o descriu unele foi nemtiesei. Separatistii se compunudin trei elemente, si anume: unulu care a traitu din abuzurile guvernoloru trecute, si fiindu ca acum aceste abuzuri se stirpescu cu incetulu, deci se vede amenintiatu in existintia si de aceea se incórdá in desperarea sa; — alu doile e elementulu care aspirá la tronu, si a caruia superaro acum e forte marc, caci li s'au taiatu sperantiele tóte prin fericita stablire a ereditatiu dinastiei; — alu treile elementu vino de la granitie, de la cei ce credeau tierile romane de cale catra Constantinopole, si acum'a vedu ca ele incepu a fi murulu civilizatiunii. — In scopurilo finali vor fi diferindu cevasi aceste trei elemente, dar se unescu in scopulu celu mai de aprópe: derimarea starii actuale.

Ajunge ca cei ce diregu starea actuala, se-i faca a-i senti poterea, si tóte acele elemente se vor retrage.

Daca privim sirulu numelor ce compunu partia separatista, nu gasim omeni de renume, cu atat'a mai putien de ceva capacitate. La ceva isbutiri din partea lor nu eugétam, ci totulu ce ne supera e ca aceloru individi li a succesu pana acum se faca lumea a vorbi despre ei, si desclinitu lumea straina se si bata jocu de romani.

Daca guvernulu si-ar uitá detorintia fatia

cu separatistii, ar scie natiunea in sa-si ce este de facutu. Éca aci:

Copia de pre cerculariulu de la primari'a de Romanu, catra primariile urbane din Moldova.

Asupra intrunirii de la Romanu, proiectata de cativa domni senatori si deputati, cetatiani Romasceni eminenti onesti au acceptatu se véda daca acesti domni voru avé indrasnéla a se intruní in orasiulu lor, orasiu ce n'a simpatisatu neci odata cu acesti domni, a caror'a reputatiune este forte banuita aci si cari candu aveau poterea in mana n'au facutu nimic pentru tíera. Védiendu inse ca acea intrunire proiectata a produsu atat'a vuetu si astufelu s'a datu acestui lucru de nimica o importantia nemeritata; védiendu just'a indignare ce-a causatu cetatianiloru Romasceni, cari sunt otariti si stau gata a nu suferi orasiulu loru se fie cuibulu unor intruniri cari compromitu unitatea si demnitatea natiunale precumu acésta intrunire proiectata la care representatiu Romanulu ca si comitentii lor, sunt departe de a aderá, caci sengurulu Romascanu, d. Grigorie Varnav, care a luat parte la convocarea astei intruniri, este senatoru alesu la Botosiani, aci neavendu nici o data sianse de a fi alesu de representanti, cetatiani ca d-sa, consiliulu comunei Romanulu, organu legalu alu cetatianiloru, ve róga domnu ne se faceti scieutu ca Romascenii respingu cu indignare ori candu intrunirea proiectata a domnilor deputati si senatori in orasiulu lor si ca domni ce ar vení ori candu ca se compuna o asemene intrunire, se voru intórce cu multa neplacere din orasiulu nostru.

Primiti, d-le, incredintia deosebitelor nóstre considerari.

Primaru, Pascalu Toncu.

(Urméza iscaliturile consiliariloru comunali).

Romanu, 24 Iuliu 1867. Nr. 2,229.

Economia.

De langa Temisióra, in aug. 1867.

Insemnata cuventulu: economia este — dupa cum ni arata sperintia de tóte dilele — den partea romaniloru agronomi forte reu intielésa. Tieranii nostri, daca se ustanescu la plugu, la cósá, la sapa s. cu alte lucruri grele, eugeta ca ei au economisatu destulu, si nu baga de séma ca, pentru a fi economu nu ajunge numai a muncí, ci trebuie se scie si a impartí, pastrá si folosí fruptele sudorii sale.

S'ar insielá forte, ba chiar ar pecatui contra adeverulu celu ce ar afirmá ca romanulu, adeca muncitorulu rom. este lenesiu si nepasatoriu de bucatele ce lo a semenatu; cine este convinsu despre acésta, nu l'ar costá de catu se intre in atare satu romanescu, in timpulu de fatia, si nesmintitu ca se va convinge despre contrariulu, védiendu ca bietulu romanu lucra di si nópte, cu micu cu mare — ici cele se dau exceptiuni cu omeni corupti de lene, dara forte putien si aceia sunt si alesi — si nu-lu intrece neci némtiulu neci serbulu in sirguintia si ingrigirea de grauntiele sale. —

Inse cu tóte acestea recunoscem in sa-no ca romanulu, in proportiune cu agronomii de natiunaltati straine din giurulu seu, este in primitia starii materiale cu multu mai inde-reptu, sta cu multu mai reu de catu ei! Din di in di ce merge nu numai cu potemu constata propasire in avuti'a romanulu, dara cu dorere trebuie se observamu seraci'a lui urcandu-se si multindu se.

Si cum, pentru ce óro? Romanulu la sapa si cósá nu speséza; elu traiesce cu pane uscata séu celu multu cu fasóle fértá, cu mamaliga, ici colé cate putintica branza séu si lapte, si in casele cele mai alese manca nitica lardu (clisa, slanina), tóte mancaru produse de elu, si prin vitele sale, ce le are langa cas'a sa. Beutur'a lui la lucru nu este vinulu séu berea, neci alte spiretuose, de catu numai ap'a si — „placuta rachiutia,“ candu o are.

Póte ca romanulu platesce dári mai mari si mai multe de catu nemtii si scribii? Ba nu, impartirea dariloru de statu si a celoru comunalo sunt la serbu asemenea ca la némti si romanu.

Ei bine dara, ce e caus'a de romanii sunt mai seraci si totu mai seracescu? — De multe ori am pusu eu acésta intrebare tieraniloru si sateniloru mei, si ei totdeuna mi au respunsu stringendu din umori ca „nu sciu; póte fi ca i insielá, unde nu sciu carte, séu ca póte fi ca asiá vre Ddieu.“

Caus'a seracirii loru li este dara misteriosa! Si noi li credemu ca póte se li fie misteriosa, pentru ca mintea loru nu este in stare, nu este destulu dezvoltata pentru ca se-o póta cunoáce. —

Daca introbi pe romanu: „merge-ti baia-tulu la scóla?“ Ti respunde cam cu síela ca: „ba, nu!“ — Si pentru ce? — „Pentru ca n'am bani dle,“ séu: „pentru ca nu potu fi toti popi si dascali.“ Acésta este respunsulu cam generalu ce-lu primesce omulu la asemene intrebare.

Indaru i se spune ca scóla nu este numai pentru cei ce vreu se fie popi si dascali; scóla este plugariulu totu asiá de lipsa pre cum este popii si dascalulu. Scóla este loculu unde se luminéza mintea omulu, acésta chiamare este cea mai insemnata a scólei, apoi omulu cuminte luminata este bunu si la plugu si la evangelia, si érási din contra: celu ce este intunecat la minte nu este bunu nici cole neci colo. In scóla se invétia a ceti si seric si prin acea se castiga totodata unu medilocu care ar aduce forte mare si multu bine, pentru ca prin cetire si scriere se agonisescu totfoliulu de sciintie si prin urmare si cele agronomice si economice. In fine, in scólas'ar invetiá ca ce vreau si eu se aretu ca, lipsesc, romaniloru: a economisá, a crutiá si a folosí bine si pe scopuri bune si salutare ce a ce aveti si v'ati agonisitu!

Fiindu crescutu intre romani, am avutu ocaziune a li cunoáce modulu loru de vietia si tóte suferintiele si slabitiunile lor. Romanulu, trebuie se recunósca ori si cine, are multe d'accestea. Aiá d. e. nu este neci síela neci raritate a vedé in sate romanesce ca mam'a de familia duce gráulu cu saculu, féta cu traista, si baiatulu cu póla la „grecu,“ (negotiatiu ori bir-

tóte in o linis placuta... Si éca acum ca antaiulu se ivosce favoritul celu mai placutu a Camenei — Ionitia Badescu cu o poesia originaria. „Unu suspinu in diori“ tremurá dulce de pro buzele lui, cari din anii cei mai fragedi au inceputu a se adapá cu laptele Muscloru. O potenta miscare interna era oscbavera in ochii, gesturile si vócca sa, aretandu tóte gradulu celu mai inaltu de insufletire. Adunarea stralucita, ce steta din unu numeru pré frumosu de dómne si barbati plini de spiritu, nu intardi a-si vedé complacerea prin aplause vioie si aruncari de chite. — Ca unu resunetu dorerosu la „suspínulu“ precedinte urmá „Doin'a“ executata cu multa indemanetate pre flota de Ioane Iug'a si acompaniata pre guitariu de Juliu Hocmanu, amendoi maestri in felulu lor. — Se precede apoi de Demetriu Ghelesianu disertatiunea originaria intitulata: „Mod'a“. Cuprinsulu celu interesantu, prin care se silcesce tenerulu autoru se depinga cu fidelitate o icona despre despotie'a dómne a modei in tóte relatiunile vietiei sociale si casnice, se radica mai vertosu, prin frumscitia intorseturilor, prin o armonia si ordinc dupa planu si deosebitu prin satir'a cea musicatoria, ce lieuresce in mai multe locuri in contra gogomaniloru si smorfoiloru. Aplausele generali si chitele castigate lu ascurara

despre efeptulu produsu in publicu. — Urmá dupa aceea intonarea „Cantulu venatorescu“ de corulu vocale.

Vivacitatea acestui cantu érá se se radice prin imitarea siueratulu de paseri prin Nic. Mitrofanu, carele inse pentru agerimea-i sfasiatoria — catu ne place a fi veditu — nu pré placutu a atinsu desclinitu audiulu sessulu frumosu. — „Muciu Scevola,“ poesia compusa si dechiamata de Vas. Potcasiu secerá asemene aplause binemeritate. — Se aretá apoi junele violinistu Ioane Campianu, ca se esecute bucat'a: „Hor'a“. Portarea lenescita si secura a arcului, trasaturele intru adeveru poterose si curate inviosiaú forte pre ascultatori. Tóta propunerea fú petrecuta de unu sentiu profundu si dá pre fatia o mare desteritate. — Dar proverbiulu dice: finis coronat opus. Nu eugétati, ca dóra capetulu produptiuniloru, ci a partei inainte de pausa. Dupa tactulu unui mersu pasiesce leulu intreprinderei Ionitia Badescu ca: „Sioldanu Viteazulu“ — operetu comicu de Vas. Alessandri. — Numai la privirea esteriorulu seu, la costumarea fericitu alésa, erupse publiculu in eschiamari de „bravo“ si aplause frenetice, ce nu mai voiau se incete. Apoi inca candu si-incepu rol'a. Aplacidare mai neintre-rupta resuná din partea óspetiloru; inse neci n'a potutu fi altcum, caci umorulu celu avutu,

mimic'a cea síoda, predarea cea comica, cu unu cuventu tóta portarea lui a fostu atatu de suprinidiatoria, si farmacatoria, in catu multimea, rapita pana la estasu, nu scia cum se-si sprima mai bine complacerea catra junele artistu.

O plúdia de chite se reversá asupra lui; érá candu fú la capetu, provocarile infocate a tuturor'a lu silira se repetiesca inca odata o parte din acésta piesa. Lucrarilo inca tempurie a acestui teneru genialu ne indreptatescu a sperá cele mai frumocele frupte pre venitoriu. Pre langa ven'a poetica ce o posiede, se pare a fi nascutu numai si numai pentru unu osténu a Taliei; si avendu acestu ramu a artei la noi forte pucini infatisatori, l'am fericitá din anima pre acésta cariera, decumva i-ar succede se atraga asupra-si atentiunea cutarui mecenate amatoriu de acésta arte, carele de securu va fi superbu, a vedé pre clientulu seu serbandu la triumfuri... Unu intrevalu de mai multe cli-pite urmá, óre-oum ca se nu se conturbe resfatulu impresiuniloru placute, ce cuprinsera in asiá mesura mare anim'a si fantas'a totu natului.

Fora acum se nu mai abusamu cu pacientia stimatulu cititoriu, sciindu, ca insirarea cu de amenuntulu chiaru a lucrulu celu mai interesantu ustanesce si deveno urtiosu. Se privim fugitivu dara si lucrarile ce se ivira dupa pausa. Atanasiu Tuducescu dechiamá poezia a-

mabilei dne Mari'a Suci, intitulata: „Unu doru“.

Nu potemu pregetá, a dá deplina recunoscintia talentulu frumosu si spiretulu liberu a autorulu, careia, fiindu in persóna de facia, i se facura din partea publiculu manifestatiuni omiagiale ca tributu de drópta recunoscintia. Dechiamatoriulu inca i-a facutu onore. Audiram dupa acésta „Quodlibet“ ulu lui Demetriu Ghelesianu, esecutatu cu multa dibacia pre tambura. Tonurilo dulci-melancolice, apoi modulatiunile pline de vioitiune fura in stare a atinge córdcele cele mai fino interne a ascultatoriloru pentru ce si secerá aplause indelungate. Pre elu ilu urmari Demetriu Selagianu cu oratiunea sa originaria: „Apelu catra indiferenti.“ Titulu ni lamuresce destulu cuprinsulu prelucratu cu o istetime démna de tóta laud'a; jocurilo placute a fantasiei sierbescu pentru intregulu elaboratu ca o adumbrire binemerita; predarea inca n'a lasatu nimic de doritu.

Resuná apoi sal'a de o „Ardeleana“ esecutata de orchestru intr'unu modu, catu totu tonulu se atingea ca o lovitura escitatoria de vietia din o columna voltaica. N'asiu crede, se nu fi patiu ficarele ca mine la audiulu aceste piese. Par' ca-mi amblá argentu viu prin venci si prin petióre; aceste mi-se pareau, ca

tariu) adeca la gidovu pentru că toti „grecii“ prin comunele romanesci sunt gidovi — si lu golescu acolo pentru albele, rumonele, giolgiu, rachi etc. etc. Acesta feliu de comerciu, séu mai bine numitu: furatura propria, a ajunsu o culme forte nalta intre romanii nostri, éra cei ce se deprindu cu elu au astfelu de desteritate, in catu man'a nu scie ce face lét'a, neci fiulu ce face tat'a! Muncitoriulu vede că ambele sunt imbracate, albite si rumenite, dara nu scie de unde si cum. Daca observá ceva este ace'a, că abia cum au trecutú securisiulu, vinu toti si striga că s'au sfarsitu bucatele, nu mai au grâu neci farina. Astfoliu practiséza cei mai mici, mai slabi din familia. —

Barbatii, adeca capii familielor facu altu cum: candu suntu la lucru nu se indura se-si procure beutura si mancaro buna care intarese trupulu, luandu-o cumesura; dara candu mergu la piatia, se-si vanda bucatele, apoi atunci béu si manca odata pentru totu timpulu catu a rabdatu. Necumpetulu inse nu numai că nu ajuta, dara strica absolutu in privint'a averii!

Éta aci nisce slabitiuni, cari sunt forte stricatióse si seracescu pre tieranulu nostru; a-cestea inse se potu corege numai prin invetiatura, luminandu-se mintea omului ca se póta elu intielege că daca fura din casa, pe sine se fura si a.

Afara de vindecarea acestoru bóle lipitióse, ar aduce invetiatur'a si luminarea mintii si alte nenumerate folóse.

Romanii nostri neci candu nu sciu d. c. se foloséca trentiele (derzele) loru — de cari au destule — in altu modu mai folositoriu de catu a le lapadá, séu celu multu a le vende gidovului pentru unu inelu de arama séu de firu de drotu. Si de ar sci ei ceti, ar sci ce folosu aducu acele drentie gidovului; nu li-ar fi rusine a negociatoru cu ele, ar sci că din trentie se face artia, ar ceti pe urma că drentiele se vendu cate cu 5—6 fl. v. a. de centenariu (magia), si éta că numai de catu ar castigá bani din ce'a ce elu lapeda séu cinstece gidanulu! Totu asiá ar sci folosí, ósale, cenusi'a, gunoiulu s. a. s. a.

Acestea sunt cauzele principali pentru cari tieranii nostri seracescu pe nesciute, in catu sunt siliti a vende pana si casa si pamentulu; ele purcedu din nesciintia, mai antaiu pentru că nu sciu cum se crutie si se tiena cumpetu, si a dóu'a pentru că nu invétia, prin urmare nu si lumineza mintea pentru ca acést'a se i indruma si se-i scutéca de atate rele.

J e b e l e a n u .

Viena, 11 aug. 1867.

Negotiatorile din septeman'a trecuta se facura in cea mai mare parte in grâu. Cumperarile in piatile nóstre pentru strainatate se facura in cantitati enorme si pana candu strainatatea ins'asi facca scaderi sentitórie in pretiuri séu celu putienu cautá se domolésca cercarea, se imbunetatare pretiurile pentru internu fara ca se se ingrigésca de cele ce se intempla in tergurile din strainatate. Cele mai multe dintre morile nóstre au incetatu séu celu putienu au redusu lucrulu loru nainte de ce au a-

neci nu mai atingu pamentulu. Dar incetisioru, că éca o si gatará! Hm, ce neconsideratiune.

Dar totu-ata'ta, nomine nu póte se-mi scia dorulu meu! Ei, voiú aflá dóra desdaunare pentru aceea in ce va urmá?! Asiá e. Coriolanu Bradiceanu, unu teneru micu la statura, dar pre semne mare la insusiri bune, intreprinde a dechiamá: „Catra renegatu“, se li descante si loru un'a; si vai, numai tonulu si gesturile cele osenditorie au potutu fi capaci a aduce pre vreunulu din acésto „fiintie necurate“ la cántia. Si densulu se retrage cu lauda . . . Tacere profunda se latiesce de odata giuru impregiuru, — toti tintescu ochii cu incordare si acceptare neodihnita spre tribuna. — Mereu cu tonuri lungi doreróse se face de orchestru o introductiune . . . cu facia palida, linu ca unu angeru gelitoriu, tienendu in stang'a o cununa, apáre candid'a dsióra Maria Draganu si intóna cu o voce blanda rapitoria „Dorniti in pace umbre“ preste locasiurile vecinice a celoru treisprediece martiri a natiunei nóstre. Ea lasá se pice toti margaritarii vócei sale suave pre spectatorii multu incantati, cari fora se semta fúra straporatati in tempii acoloru luptatori ageri, cari n'au crutiatu ustanéla a pune fundamentulu neclatnaveru la edificiuulu nostru nationalu.

Cu acést'a si-luara capetu produptiunile, ce ni farmecara o séra asiá nespusu de placuta.

junsu bucatele noi, sistandu si totodata cumperarea marfuriloru vechi. Deci acuma se afla lipsite de bucate si sunt silite se-si adune catu li este de lipsa, de cumva nu voiescu se se lase de negociatiunea-le de pana acú. Catra acést'a se mai adauge si participarea pre via a strainatati, si asiá indémna pe proprietari se urce pretiurile.

In tergulu de astadi s'a adevéritu o trecere pre buna; den grâu trecura cam 25.000 meti cu pretiu mai urcatu cu cate 25—30 cr. Gráulu de Banatu se vendú celu de 88 ¤ cu fl. 5.90—5.95 de la Pesta. Secara trecú putiena, dara pre lesne potú se-si sustiena pretiulu ei de mai nainto. Machinariile de spiritulu inca totu se mai retienú de la cumperare; capariri mai că nu se facu neci de catu.

De la o statiune de calo ferata din strainetate se cumperá marfa cea mai frumoza de banatu cu 3 fl. 05; cea slovacésca cu 2 fl. 90, cea din Austria cu 2.75—2.80. Papsioiulu n'a avutu trecere insemnata, ajunse inse la pretiulu ce-lu avea mai nainte; o partita de papsioiu frumosu se dede cu 3 fl. 10 de la Raab, si se caparira in decursulu septemanei 50.000 meti de cucuradiu nou pre apr.-juliu 1868 en 2.30—2.40 de la Pesta. Ovesulu lipsindu la deposite ajunse éra si unu pretiu urcatu cu 10—15 cr. de metiu. Dorinti'a de cumperare érá mare, si-lu platáiu de 43 ¤ — 49 ¤ cu 1.80—1.95.

Farin'a érá in intregulu decursu alu septemanei, bine cercata, neajungendu de osebitu in nrii 1 si 2, dara pentru ace'a pretiurile nu s'au schimbatu. Morile cele mari au forte multe insarcinari pentru ca se stapórté farina in strainetate, de aici se póte deduce că cercarea va fi neintrerupta. —

Notárele oficioale sunt:

Gráulu de Banatu de 88 ¤ 6 fl. 05—6.10, in Viena, totacel'a de la Pesta cu 5 fl. 70. Secar'a de Ungaria de 80 ¤ cu 3.90—4 fl. totacea de 81 ¤ cu 4.10—4.15. Ordiulu din Austria de 70 ¤ cu 2.70—2.75. Papsioiulu de 81 ¤ — 84 ¤ cu 3.25—3.50 transito; Ovesulu den Ungaria de 42 ¤ — 50 ¤ cu 1.80—2.10 de metiu, transito Viena.

Tergulu de Viena.

Pretiurile negocieloru sunt:
centenariulu (marge, mage)

Bumbaculu	Egiptianu	100 fl.	110 fl.
„	Nordamerican middl.	75—	„
„	Grecescu	70 „	73 „
„	Levantinu 1.	60 „	65 „
„	Persianu	50 „	53 „
„	Ostind. Dhol. fair	58 „	„
„	„ Surate fair	50 „	„
Canep'a de Apatin		18.50 fl.	20.50 fl.
„	„ Itali'a, curatite faine	63 fl.	79 fl.
„	„ mittf.	50 „	60 „
„	„ Poloni'a naturala	17 „	18 „
„	„ „ curatita	24.50	31
Inulu natural de Polonia		18	21
„ „ Moravia natural		24	35.50 „
Mierea de Ungari'a naturala		18	18 1/2 „
„ „ Banatu alba		—	—

Conducatoriulu si-esprese cu cuvinte cordiale multumita ferbinte catra óspeti pentru caldurós'a partinire si numeros'a cercetare; éra corulu vocale intóná tuturoru unu „Adio“.

Toti parasiramu apoi plini de admiratiune loculu, unde dovedira bravii nostri juni, cu cata ardóre si zelu au imbracisiatu artille frumóse; ei au afara de acést'a meritulu nedisputaveru, că au fostu primii, cari rumpendu velulu negurime, ce acoperá pana aci reputatiunea junimei studióse de aici, esira la lumina in fat'a lumii cu devis'a: Scientia! eaci: Sciintia e potere!

Si ce se Vi impertasiescu óro despre balulu, ce se arangiá dupa sidentia? Astu de prisosu a amintí alta, de catu că pre langa cea ce a avutu comunu cu alte baluri, s'a desclinitu prin caracteristic'a, că a fostu in tóte curatu nationalu.

Unu óspo incantatu.

Órele de recreatiune

de

Ludovicu Guicciardini.

(vedé nru 84.)

Principele dreptu trebuie se faca dreptate si in contra aloru sei proprii.

In Florenti'a, pre timpulu Ducelu Alesandru fu datu in judecata unulu dintre Medici

„	„ Ungari'a galbena	18 1/2	19 1/2
Sementi'a de trifoiu din Stiria			
„	„ cea rosia curatita	32	33
„	„ lucerna italiana	30	„
„	„ „ francésca	40	42
„	„ „ ungarésca	27	28
„	„ „ curatita	29	30
Talp'a lucrata (Pfundleder			
„	„ prim.)	84	87
„	„ („ Coramotti)	77	79

Pelea de bou, uda cu córne,			
„	„ cea din Poloni'a de	21—22 cr.	
„	„ din Ungari'a de	24—25 „	
„	„ „,uscata cent.	51—54 fl.	
„	„ vaca „	58 „	63 „
„	„ vitielu „	„	„
„	„ fora capetine	130 „	137 „
„	„ cu capetine	119 „	123 „
„	„ din Poloni'a	88 „	94 „

Cleiu pentru templari celu negru	13	14
„ „ „ celu brunetu	17	18.50
„ „ „ celu galbenu	19	21

Oleulu de inu	32 1/2	„
„ „ rapitia (rafinatu)	—	„
„ „ terpentinu galitianu	13 1/2	14 1/2
„ „ „ rnsescu	15	16
„ „ „ austriacu	19.50	20

Colofoniu.	7	7 1/4
Smól'a négra	5 1/4	5 3/4

Unsórae de cenusia din Iliri'a	18 1/4	18 3/4
„ „ „ Ungaria (alba)	15 1/4	15 3/4
„ „ „ „ (albastra)	13.75	14.75

Rapiti'a din Banatu, metiulu		
„ „ „ austriacu	5.75	6

Perulu de capra din Romani'a	27 fl.	30 fl.
------------------------------	--------	--------

Lan'a de óie, cea de iórna	115	120
„ „ „ „ „ véra	110	120
„ „ mielu	190	200
„ „ óie din Transilvani'a	115	„
„ „ „ „ „ Brail'a, Jalomiti'a	80	„
„ „ „ „ „ Romani'a mare	76	„
„ „ „ „ „ mica	70	72

„ „ tabaci (Gärber) din Romani'a	78	„
„ „ óie din Banatu, cea comuna, grósa	65	„
„ „ óie din Banatu tigai'a	75	„
„ „ véra din Besarabi'a	—	„

Unsórae de porcu	36	37
Slanin'a afumata	39	41

Cér'a din Banatu si din Ungari'a, cea galbena	130	„
„ „ cea nalbita	„	132

Prunele uscate, din 1865	22	23
Zaharulu Raffinade	30	31
„ Melis	29.50	30
„ Lompen	28	28.50

Gráulu din Banatu 89 ¤ metiul	5.90 cr.
Ordiulu	„
Ovesulu din Ungar. —	„

Seulu de óie din Romania	—	—
Coltiani (Knopperr) I. din 1866	10	10.25
„ „ „ II. „ 1866	9.25	9.50

Dirdie (Trentie) Unguresci, albe	10.25	10.50
„ „ „ jumetate albe	8.50	9.25

„ „ „ „ „	„	„
-----------	---	---

(famili'a domnitória) omu desordinatu si care nu platia nimeniu. Acum parendu-i-se acést'a de miratu, se duse delocu la Ducele plangendu-se forte că a avutu respectu asié de putienu la escelenti'a sa, că elu care e din aceea-si familia a fostu rusinatu de catra unu concetatiu pre călea justitici, si finalminte — cum se dice — prinsu. Dar Ducele care érá forte prontu si espertu, disc: ei, du-te. rapede de platesce că te va aruncá in prinsóre, si ast'a ar fi mai mare rusine.

Calumniatoriulu musca ca ferele selbatece, éra lingusitoriulu ca animalele de casa.

Diogene intrebatu fiindu care animalu are muscári mai periculóse de catu tóte cele lalte, respunse, daca tu intrebi despre fere, calumniatoriulu, daca intrebi despre cele de casa, lingusitoriulu. Totu acéstu Diogene intrebatu fiindu că de ce aurulu este palidu, respunse, pentru că elu scie că are multi perscutori (gonitori).

Mediólócele bune pentru a ajunge la monarchia. Alessandru celu Mare fiindu intrebatu cu ce modu a potutu elu intr'unu timpu asié scurtu se ajunga la imperatia preste atat'a lume, respunse: cu consiliulu, cu elocinti'a si cu disciplin'a militara.

„	„	„ obele	—	6	6 1/2
„	„	„ ordinare	—	5.50	5.75

Temisiór'a, 9 august 1867.

(Reportulu de septemana a Loidulu din Temisiór'a.) — In decursulu septemanei trecute, trecerea bucateloru érá la noi forte buna, pretiurile se sustienú, fara se fie alterate prin scirile ce sosescu de susu.

Fiindu tempulu frumosu se aduse multu grâu la piatia, si celu de frunte se platia cu 4 fl. 90 la metiu. Se cauta si acuma grâu pentru termine mai tardii, soiurile mai bune 86—86 1/2 ¤ se platescu cu 4 fl. 40—4 fl. 45 de centenariu (magia), pre optobre. Secar'a lipsece de totu si o platescu mai pre susu de cum este notata. Papsioiulu nou trecú cu 2 fl. 60—2.65 de metiu; pentru celu nou pre opt. januaru s'a promisú 1 fl. 90—2 fl. Ovesulu si ordiulu n'au trecere.

Notámu:

Grâu 86/89 1/2 ¤ cu fl. 4.60, 87/89 1/2 ¤ fl. 4.80—4.90. — Secar'a 78/80 ¤ cu fl. 3—3.15. — Papsioiu cu fl. 2.60—2.65. — Ordiulu 66/70 ¤ cu fl. 1.65—1.70. — Ovesulu 46/48 ¤ cu fl. 1.30—1.40. si 10%.

Ara du, 10. augustu 1867.

Cine a cercetatu tergulu nostru de septemana, pre lesne s'a potutu convinge despre resultatulu secerisilulu din anulu acést'a. Tieranii imbuldira cu grau si cu totfoliulu de cereale la piatia, abia mai érá locu de pasatu pe strato, si cu tóte acestea nu se vaitá nimenea că nu si-a vendutu bucatele séu că nu le a datu cu pretiu bunu. Deosebitu graulu érá si mai este forte cercatu si se platesce celu de frunte (prima) ca 4.85—5 fl. Celu mestecatu se cumporá pe sém'a moriloru platindu-lu mai bine; o partita de 3000 meti de 80 ¤ se platí de centenariu (magia) cu 3.90 2%, fara portu de la Kétegház. Secar'a inca are trecere buna: in decursulu acestei septemane se cumperara cam 10.000 meti cu 2 fl. 95—3.05; alta partita de secara, mai mica, cam de 2000 meti se platí la Curticiu cu 3 fl. 10; pre optobre s'au caparitu 1500 meti cu 2.50 cr. — Ordiulu nu se pre ajungea cumperatoriulu, si consumatorii lu primiau eu 1 fl. 55—60 cr. Ovesulu érá neglesu. — Tempulu este limpede si forte caldurosu.

Giula 28 iuliu v. 1867.

Secerisiulu s'a gatatu si macar că in septemana tr. avuramu putintica plóia, totusi treeratulu n'a fostu impededatu. — Granele au fostu rodite estimpu, numai intr'o parte grauntiuulu gráului fu vatematu, érá in gráulu celu secretiu se afla putinelu taciune. — Protiulu bucateloru nu e stabilu.

La ivitulu racolteloru nóue, nainte cu cate-va septemane érá mai scumpu gráulu d'catu ce e acú; inse atunci n'a pre fostu cercer'a de negociatori, dar acum'a umbra cu grand'a cercandulu, ba inca si pre a casa vine cap' unu

Darurile Sciteloru de insemneteto de maratu.

Trecendu Dariu pre pot'aculu rege cu mare armata in Scitia, Scitile i trimisera soli cu aceste daruri: unu sióeco, o brósca, o pasere si cincí sageti. Acestea se splieau astfelu că Scitile prin sióeco precepu pamentulu, prin brósca ap'a, prin pasere caii, si prin sageti armele si pre sine insisi supunendu-se lui Dariu.

Omulu nu póte aruncá vin'a sa a supra ursitei.

Zenone citiculu gasindu in furtu pre unu schiavu alu seu, demandá se-lu spendiure. Schiavulu coroa iertare seusandu-se că nu e vin'a lui, ei asié i-a fostu ursit'a din ceriu ca se fie furu. Zenone respunse: totu din ceriu e ursitu ca tu se fii spendiuratu. Si-lu trimise la loculu de perdiare.

Descrierea omulu de Aristotele.

Intrebatu fiindu Aristotele ce fiantia este omulu, respunse: esemplu de slabitiune, préda timpului, jocu alu norocului, imagine de neconstantia, subiectu de invidia, obiectu calami-tatiloru pamentene, éra ce mai remane e mania si flegma.

individuu — barbosu — de intréba grâu de vendutu.

In piaia vendiatorii de bucate, po grâulu celu curatu ceru 8 fl. 20—30 cr. v. a. pe celu vatematu la graantiu 7—8 fl. pe celu secaretiu 6—7 fl. la sinicu. Pe ordiu 3 fl. 20—40 cr. — Ovesu cu 4 fl. v. a. siniculu. — Cucurudiulu vechiu trece cu 5 fl. 20—80 cr. — Cucurudiele de la tiérina deschilinitu sunt frumósc; dar inca mai au lipsa de o plóia buna, ca se potemu avé rodu imbucuratori la timpulu seu.

Tempulu pesto di e frumosu si caldu. — Pamentulu e uscatu, si doresce plóia! — Nóp- tea e serinu cu putina róua. — A.

VARIETATI.

— Cã nemtii numai cu ochi de „Argus“ urmarescu pasii barbatiloru de alte nationalitati si cã asiã dara e de lipsa a alego intre locurile si ómenii de petrecere si a fi precauti in cele ce vorbescu si facu mai virtosu barbatii de pusc- tiuni mai nalte, dovedesce articolulu intitulatu: „Episcopulu in birtulu de bere alu studin- tiloru“ (Der Bischof im Studenten-Bierhaus) din Morgen-Post, gazeta din Vien'a, 11 Augustu Nr. 218 in foisóra, unde cetim cu desplaceré urmatóriele: voimu se revocãmu pentru cateva mominte memo- ri'a unui monareculu strabunu iubitoriu de pace a imperatalu Franciscu I. Monareculu popo- ralu traiesce si acumia in gur'a poporulu prin cutare eventuu voiosu séu dicere intielépta, desã „timpulu francesiloru“ este cam criticu si desã se facu incercari pentru „regularea cea mare a baniloru de la 1811“ dupa cum ar dice-o „W. A.“ Dara o dicere, pe care o audiramu nainte de cateva seri la o ocaziune fericitã, póte se fie cu totulu necunoscutã, desã este plina de insem- netate. Trebuie si premitemu, cã girantulu (chi- zasiulu) nostru este unu barbatu de puseziune inalta in tagm'a preutiésca, den partea grani- tiei de la resaritu a imperiulu. Prè santi'a sa inse este si membru din camer'a parintiloru pa- triei (sen. imp.) si se afla aici si in restimpulu acest'a, unde nu se tienu siedintie. Si neci pusc- tiunea-i nalta clericalã neci cea parlamentara nu facu pe amicabile episcopu se se retiena a nu veni in o bereria modestã in lontrulu cetatii unde cu placere viua si aduce aminte de temp- ulu de multu trecut alu tineretiei. Fiii cei voiosi si „invoisiti“ ai museloru din resiedintia se abatu de mai multu de catu unu seculu in acestu convictu intunecosu, — pe care la „lo- curile mai inalte“ inca si acum' lu tienu de unu palatu demnu alui „alma mater“ — pentru cã este aprópe. Niste musicalisti preferati, nisee cantatori si pictori si cativa juristi tineri in prassa suntu óspetii de tinisii in acestu localu, cari si au castigatu unu felu de dreptu de onó- re cetatianscu.

In acestu cercu placutu domnesce maro agorime de minte, glum'a si voi'a buna alipescu ve cei ce convinu, si adese ori atare „filistru“ re cadea in acestã mréja de painginu plina deumoru, retorã plinu de multãmire si re- creau. Si eu petrecu candu si candu cate o séra in aceta potere datória de viótiã si de placere, si deputatulu nostru de popa se vede cã s'a mo- mitu si elu. Candu si candu lucedesce ochiulu ce arata blandétiã si intieleptiune, inundatu de o flacara d'a tineretii, agaricurile de pe frunte se netediescu, éra o voce glumétia venã buzeloru o zimbire. De curundu betranulu preotu portã sub bratiu unu opu (o carte), eu indroscniã a in- trebã: ce contine? — „Aici se vorbesc de des- pre ceva ce dta se póte cã nu credi“ — fu respunsulu. — „Ce ar fi aca?“ — „Vietiuirea

omulu dupa mórté.“ — „Asiã, da“ — — res- punseiu eu cu reserva. — „Secululu nostru permite fie-caruia se se fericsca dupa parerea sa“, — asiã incheiã parintelo disput'a mai de- parte supra acestei teme.

Fiindu elu inse prè bine dispusu ni istorisil in presentia tuturora cum fie iertatulu imp. Franciscu a fostu o data in Cernãuti si, vorbindu cu episcopulu gr. or. de acolo, si au sprimatu compatimira sa despre puseziunea rea a culturai clerulu de josu. Capulu beserecci or. nu potè denegã acestu faptu, dara aretã cã cau- s'a acelu reu ar fi lips'a de teologii si de alte- cele. — „Scii ce“, respunde imperatulu in dia- lectulu seu viencsu „trimiteti teologii vostrii in institutele catolice-teologice ale nóstre din Vie- na. Ace'a ce nu intielege neci unu omu, dogm'a, nu o voru invetiã neci la noi, intr' adeveru; dara ce trebaisce unui preotu onestu si demnu, i vom dá noi si acolo.“ Aici citãrãmu din vor- ba in vorba ce'a ce, dupa cum ni spune unu istorisitoriu demnu de crediamentu, a vorbitu unu monarecu alu Austriei nainte de póte fi unu jumete seculu.“

De óra-cereportatoriulu acoloru vorbe de petrecere nu póte se fie necunoscutu prelatulu bisericcescu si senatorulu din cas'a magnatiloru pre carle asiã de amaru l'a datu pre ghiatia in publicu, acceptãmu, cã pré santi'a sa nu va pre- getã a se spalã de asta pacoste. —

— *Pertrataril italiene-austriace.* Dupa cum de nou se laticesu faime, se póte presupune cu dreptu cuventu cã se voru rein- ceptu pertratarile ce s'au facutu in Milano si in- treceptu in trecere, despre redarea documente- loru venetiane Italiei. — Daca ar si fi adeva- ratu cã regimulu italianescu se cugeta silitu a nu sanctiunã convoirea facuta, totusi este pro- spectu cã se va delaturã diferentiã escata si se va face o conventiune care va multumi ambele parti, dupa ce se voru reinceptu pertratarile. Ambii impoteriti austriaci br. Burger si Arneht sunt inca in missiunea loru.

— *Cum se au petrecutu turcii?* „Bo- homia“ dice cã turcii s'au rusinatu de concep- tulu de viótiã de curte in Europa. Candu dupa a 2-a di de sosire mersera la mé'sã curtei in Laxenburg se spaimentara unii dintre turci asiã de tare, in catu la curtea calei ferate din Meid- ling o luara pe picioru si trebuira se-i prinda formalu. Sultanulu inea crã obositu de Europa, privindu atate lucruri, si asemenea sentiã si ur- matoriulu celu june. Asiã d. e. camer'a tesau- rulu imperatescu fu pentru elu de interesu a- tãtu de micu, in catu remase in ea curatu 5 minute prime. Intre raritãle cele multe ce sunt in ea, se afla si unu orologiu (ciasornicu, césu) mehanicu cu unu aparatu prè complicatu de automati. Supremulu camerci a cugetatu cã va face placere printiulu turcescu, deci a pusu in miscare acele aparate — dara pasi'a celu miou trecù pe langa ele cu cea mai mare recéla fara se le fie bagatu in séma, casã candu acelea s'ar intielege de sine. In Belvedera (galeriã de pic- tura) deschise Sultanulu gur'a numai de dóue ori; odãta intrebã ajungendu la o icónã nein- semnata ce representã o bataia de rosboiu cã care lupta este aceca. Acésta intrebare nu potè fi respunsã pentru cã lupt'a esistã numai in ideiã pictorulu ce de multu a putreditu. Adóua óra vorbì intrebãndu ce póte costã o asemenea galeria cu icónã, si provocã de nou o perplesi- tate mare. In arsenalu. Lu acceptã in fruntea generaliloru aroiducele Vilelmu si candu sosi Sultanulu i se ascerrũ intrebarea: caro parte den arsenalu ar avé placere mai mare s'o véda? Mai cu placere s'ar intórece a-casa, fu respan- sulu sinceru care numai de catu si afla respep- tãrea cea mai completa. In suit'a intréga ce erã

pe langa Sultanu se fie fostu numai o unica persónã catra care M. Sa a fostu mai cu voia buna. Acésta persónã erã renunitulu invetiãtu intre ostasi si invetiãti, betranulu generalu de artilevia Hauslab. Candu in Orsova, la des- partire acosta betranu salutã mai pe urma pe Sultanu, i intinse acest'a man'a, si pentru prim'a data surise.

— *Scótele in Ungaria.* Se aude cã in Ungari'a se voru inaltã gimnasiale la 9 ani — dupa cum s'ar fi proieptatu in timpulu mai nou — impartindu-se in gimnasiulu de josu, de me- dilocu si superioru si recerendu-se pentru fie- care cate 3 ani de cercetare. In clasele 3 din urma, adeca in gimnasiulu superioru voru fi a se alege studiele dupa chiamarea ce invetiãccii o voru avé pe venitoriu.

— *Ministrulu de interne* din Italia a provocatu cuestur'a calugariloru d'acolo, ce tra- iescu din cersitu, se li dee pensiunea cuvenita, pentru cã la din contra dirigatoriile pentru se- curitate s'ar aflã necesitate a trimite a supra loru asprimca completa a legii pentru securita- tea publica, decumva calugarii cersitori voru continuã a se sustiené si d'acum in colo pe acé- sta cale.

— *Neregularitate.* Delungu timpunu se mai audira vaete amare din Romani'a cumca oficialii nu-si primescu salariiele. Acuma ve- demu in „Timpulu“ din 22 iuliu v.: „Ni se serie de la Berladu cã profesorii de acolo nu sunt platiti de cinci luni.“ — Óro candu va sosi odata regularitatea perfecta!

— *Cina* a datu ministrulu de finantice austriacu in sambet'a trecuta. La acésta part- cipara toti membrii deputatiunii ungueresci si cislaitanii inea, exceptiunandu pe dd. Plener si Kaiserfeld; celu d'antãiu s'a escusatu, cela lãtu este bolnavu. Acésta cina erã menita pentru se se cunósca ambele deputatiuni, deci se intielege de sine cã se aredicara si diferite toaste si se tienura si cuventari. Dec ceriulu se fie intie- gere.

— *In Salzburg* se facu pregatiri pen- tru intempinarea monarciloru ce voru conveni acolo. Castelulu imperatescu se reparéza si restauréza, d'asemenea se reniesce si teatrulu, si se facu pregatiri pentru a decorã catu mai frumosu localitãte de la curtea calei ferate.

— *Lopez si Deák.* Pe bulevardele den Parisu se oferu fotografii d'ale lui Lopez, trada- toriulu imperatulu din Messicu. Dara de mi- nune cã pe aceste fotografii nu este tipulu lui Lopez ci alui Deák; adeca de cele ce la tim- pulu seu nu trecusera si acumã vra stepanulu se nu aiba dauna cu ele.

— *Intreprindere mare.* „Homo-Jour- nal“ din New-York insointéza cã o societa'o voiesce prin unu tunelu prè sub atlantic'a se lege pe uscatu lumea nóua de cea vechia. Ar costã 500 milióne pondi de sterlingi.

Din caus'a serbatorii rom. cato- lice, fiindu tipografiã inchisa, nr. venit. va aparé domineca.

Nr. 80/1867.

CONCURSU.

La gimnasiulu mare romanu gr. orient. din Brasiovu se va deschide cu inceputulu a- nului scolastic 1867/8 una catreda de desem- nulu lincar, cu 4 óre pe septemana pe langa unu onoraru de 300 fl. v. a. pe anu.

Subscri'sã oformã vino cu acésta a aduce la cunoscentiã Dnmlorulu inteligenti cari po- siedu cunoscentiã acésta, si vor a concurã pen- tru prediis'a catreda, ca se tramita pana la 20 augustu a. e. st. vechiu, catra Efori'a scóleloru

romane gr. orient. in Brasiovu, atestãtele de calificatiune si de portarea morale si politica.

Brasiovu 25 iuliu 1867 st. v.

Efori'a scóleloru centrale romane gr. orient.

CONCURSU.

Pentru suplonirea statiuniloru invetiãto- rescii:

1. V. Velencez, impreunata cu salariulu de 160 fl. aust. unu stangenu de lemne si cortelu liberu.

2-a Felcheriu, 40 fl. aust. 12. cubulu de grâu, 3. stangeni lemne, 16. jugere do- pamentu si cortelu liberu.

3-a. Alpare, 50 fl. aust. 12. cubulu de grâu, 3. stangeni de lemne, 1/4 sessia de- pamentu si cortelu liberu.

4-a. Sititelecu, 40 fl. v. a. 8. cubulu de grâu 1/2 de sessia pamentu, 3. stangini de- lemne si cortelu liberu.

5-a. Vecherdu, 50 fl. 15 cubule de grâu, 1/4 sessia pamentu aratoriu, 100 snopi de nada, paie de incalditu si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupã vro un'a dintre acé- ste statiuni, va avé recursurile lor cu prepo- roncitele atestãte bine adornate, in decursulu aloru 4. septemani de la 1. publicatiune Prè- onoratulu consistoriu Aradanu intitulate, la subserisulu ale transpune in Oradea-Mare. Datu in Oradea-Mare 17. iuliu 1867.

Simeon Bica m. p.,
protopres. Orad, Mari ca in-
spectoru distr. de scóle.

[2—3]

Cursurile din 12 aug. 1867 n. sér'a.

(dupa aretare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutete de statu:		
Cele cu 5% in val. austr.	52-80	53-00
„ „ contributiunali	58-80	59-00
„ „ nóue in argint	89-00	89-25
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci) ..	80-75	81-25
Cele nationali cu 5% (jan.)	67-90	68-00
„ metalice cu 5%	57-20	57-30
„ „ „ maiu—nov.	60-00	60-20
„ „ 4 1/2% „	49-75	50-25
„ „ 4% „	44-25	44-75
„ „ 3% „	33-25	33-75
Esepte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	78-30	78-50
„ „ „ 1860 1/2 in cele intregi ..	88-00	88-20
„ „ „ 1/2 separata	89-50	90-00
„ „ 4% din 1864	74-00	74-50
„ „ din 1839, 1/2	139-00	139-50
„ bancel de credit	126-75	126-00
„ societ. vapor. dunarena cu 4% ..	84-50	85-50
„ inprum. princip. Eszterházy à 40 fl. ..	90-00	93-00
„ „ „ Salm	29-00	29-50
„ „ cont. Palfy	24-75	25-25
„ „ princ. Clary	24-00	25-00
„ „ cont. St. Genois	22-50	23-50
„ „ princ. Windischgrätz à 20 ..	17-00	18-00
„ „ cont. Waldstein	18-50	19-50
„ „ „ Keglevich	12-00	12-50
Obligatiuni de desarecinãtoare de pamentu:		
Cele din Ungaria	69-75	70-25
„ Banatul tem.	67-00	67-50
„ Bucovina	64-50	65-10
„ Transilvania	64-50	65-50
Actiuni:		
A bancel national	699-00	701-00
„ de credit	183-10	183-30
„ „ scont	612-00	614-00
„ anglo-austriace	106-25	106-75
A societatei vapor. dunar.	484-00	486-00
„ „ Lloydului	180-00	182-00
A drumulu ferat de nord.	169-25	169-70
„ „ stat	234-70	234-90
„ „ „ apus (Elisabeth) ..	139-00	139-75
„ „ „ sud	186-00	188-50
„ „ „ langa Tisza	147-00	147-50
„ „ „ Lemberg-Czernowitz ..	172-50	173-50
Bani:		
Galbenil imperatesc.	6-01	6-03
Napoleond'ori	10-08	10-19
Friedrichsd'ori	10-50	10-55
Suverenil engl.	12-80	12-85
Imperialii rusesci	10-30	10-35
Argintulu	123-35	123-65

Comunicatiunea pe Dunare.

Societatea prima imp. reg. priv. de naegatiune Dunare si-a regulat mersurile sale de la 15 apr. n. a. e. Pléca de la Vien'a catra Posion in tóte dilele la 4 óre dupa média-di. — De la Vien'a catra Pest'a in tóte dilele la 6 óre demanétiã. — De la Vien'a la Orsiov'a, Giurgiu, Galati si Constantinopole,

in tóte vinerile la médiadi. — Mersulu rapede: De la Vien'a la Orsiova, Giurgiu, Galati si Constantinopole la marti la médiadi

Comunicatiunea posteloru.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pléca in tóte dilele la 6. óre 30 minute dupa médiadi, sosesc in Clu la 1. óra 30 minute dupa médiadi. Cale de 19 1/4 mile, tiene 18 óre 40 minute. Costã 10 fl. 92 cr.
Clusiu la Oradea pléca in tóte dilele la 12 óre diu'a, sosesc in Oradea la 6 óre 40 minute demanétiã
Arad la Sibii (prin Dev'a) pléca in tóte dilele, la 7 óre sér'a, sosesc in Sibii la 2 óre 15 minute nópteã. Cale de 35 1/2 mile, tiene 31 óre 15 minute. Costã 20 fl. 2 cr.
Sibii la Arad (prin Dev'a) pléca in tóte dilele la 7 óre sér'a, sosesc in Arad la 1 óra 45 mi- nute nópteã.
Temisiór'a la Sibii pléca in tóte dilele la 6 óre deman. sosesc in Sibii la 1 óra 30 min. dupa médiadi. Cale de 36 1/2 mile, tiene 31 óre 30 min. Costã 20 fl. 44 cr.
Sibii la Temisiór'a pléca in tóte dilele la 12 óre diu'a, sosesc in Temisiór'a la 7 óre 40 mi- nute sér'a.
Temisiór'a la Orsiov'a pléca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 óre demanétiã, sosesc in Orsiova la 6 óre deman. Cale de 26 1/4 mile, tiene 24 óre. Costã 14 fl. 98 cr.
Orsiov'a la Temisiór'a pléca dominec'a, marti-a, mercuri-a si vineric'a la 6 óre sér'a, sosesc in Temisiór'a la 6 óre sér'a in diu'a urmatóre.

Temisiór'a la Arad pléca in tóte dilele la 6 óre dem. sosesc in A. la 11 óre 24 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 óre 45 min. Costã 3 fl. 8 cr.
Arad la Temisiór'a pléca in tóte dilele la 2 óre dupa médiadi, sosesc la 7 óre 45 mi- nute sér'a.
Sibii la Clusiu pléca in tóte dilele, la 3 óre d. m. sosesc la 9 óre 20 min. deman. Cale de 21 1/4 mile, tiene 18 óre 20 min.
Clusiu la Sibii pléca in tóte dilele la 5 óre dupa méd. seasece la 11 óre 50 min. diu'a.
Sibii la Brasiovu pléca in tóte dilele la 5 óre dupa méd. sosesc la 7 óre 25 min. deman. Cale de 18 1/2 mile, tiene 14 óre 25 min. Costã 12 fl. 18 cr.
Brasiovu la Sibii pléca in tóte dilele la 7 óre sér'a, sosesc la 9 deman.
Sibii la Muresiu-Osiorheiu pléca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 óresér'a, sosesc la 1 óra 5 min. d. m. Cale de 19 1/4 mile, tiene 18 óre 5 min. Costã 10 fl. 78 cr.
Muresiu-Osiorheiu la Sibii pléca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 óre demin. so- sesc la 2 óre 35 min. nópteã.